Українська мова 6 клас

> Сьогодні 11.03.2025

Υροκ №99

Відмінювання числівників

Мета: навчити утворювати й використовувати правильно відмінкові форми числівників; поєднувати правильно числівники з іменниками; пояснювати відмінювання та правопис числівників правилами; вчити розв'язувати тестові завдання; обґрунтовувати важливість бережного ставлення до мови; формувати компетентність спілкуватися рідною мовою, соціальну, громадянську компетентності.

Очікувані результати:

формування предметних компетентностей: учень/учениця утворює й використовує правильно відмінкові форми числівників; поєднує правильно числівники з іменниками; пояснює відмінювання та правопис числівників правилами; розв'язує тестові завдання; усвідомлює роль числівників у досягненні точності й виразності мовлення.

Емоційне налаштування

Всіх до класу вже скликає Голосистий наш дзвінок, І ми радо поспішаєм На цікавий наш... урок.

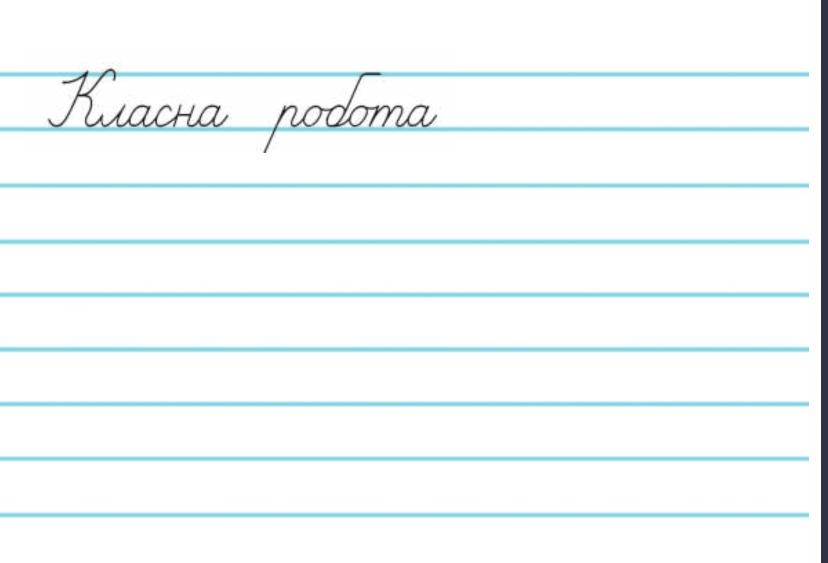
Повідомлення теми уроку

❖ Сьогодні на уроці навчимося відмінювати числівники, підвищимо свій рівень грамотності.

Запишіть сьогоднішню дату

Перевірка домашнього завдання

Пригадуємо. Шукаємо відповіді на запитання

- ✓ За чим змінюємо числівники?
- ✓ Чи всі числівники змінюємо за родами?
- ✓ Які числівники змінювати найважче?
- ✓ Для чого потрібно вміти правильно відмінювати числівники?
- ✓ Які правила змінювання числівників потрібно знати?

Підручник. Сторінка

Відповідно до запитань сформулюйте особисті цілі.

Вправа

398

підручник. Сторінка 159-160 Прочитайте текст, перекажіть його, правильно вимовляючи числівники та власні назви. Визначте відмінок, групу числівників за значенням і за будовою. Які особливості відмінювання числівника «один»? Поясніть написання виділених слів. Значення якого фразеологізму можна пояснити, використавши інформацію з тексту?

Давні греки створили багато прекрасних легенд про те, як були започатковані Олімпійські ігри. В одній із них сказано про те, що ігри заснував Геракл після свого порядковий, простий шостого подвигу — очищення стаєнь Авгія, царя Еліди. Авгій був надзвичайно багатою, але дуже скупою людиною.

Якось Геракл запропонував за один день очистити стайні, де Авгій тримав свої величезні стада, за що цар повинен був віддати герою одну десяту частину худоби. Авгій погодився, думаючи, що за один день таку роботу виконати неможливо.

398

Підручник. Сторінка 159-160 Прочитайте текст, перекажіть його, правильно вимовляючи числівники та власні назви. Визначте відмінок, групу числівників за значенням і за будовою. Які особливості відмінювання числівника «один»? Поясніть написання виділених слів. Значення якого фразеологізму можна пояснити, використавши інформацію з тексту?

Геракл зруйнував дві протилежні стіни двору й вивів у нього ріки Алфей і Пеней. Вода швидко очистила стайні, а Геракл знову склав стіни. Проте Авгій не виконав обіцянку, ще й прогнав героя.

Тоді Геракл помстився царю Еліди: з великим військом увійшов до його країни і розбив Авгія. Після перемоги вдячний герой приніс жертви богам і заснував Олімпійські ігри, які з тих пір проводять раз на чотири роки (3 журналу).

Розкажіть, що вам відомо про олімпійську символіку. Чи знаєте ви, де будуть відбуватися наступні літня та зимова Олімпіади? Який символ ви запропонували б, якби Олімпійські ігри проводилися в Україні?

Розгляньте таблицю. Сформулюйте за її змістом кілька запитань і дайте на них відповіді

Відмінки	H.	P.	Д.	3н.	Ор.	M.
Рід	Однина					
Чоловічий	один	одного	одному	H / P	одним	(на) одному (-ім)
Жіночий	одна	одної (-ієї)	одній	одну	одною (-ією)	(на)одній
Середній	одно (одне)	одного	одному	H / P	одним	(на) одному (-ім)
			Множина			
	одні	одних		Н. або Р.	одними	(на) одних

підручник. Сторінка 160

Вправа

Провідміняйте письмово словосполучення *один комп'ютер, одна калина, одне кошеня*. Позначте закінчення числівників та іменників. Зробіть висновок про особливості вживання числівників у знахідному відмінку однини з іменниками — назвами істот та неістот

Вправа **399** Н.в. один комп'ютер одна калина одне кошеня одного комп'ютера Р.в. одної калини одного кошеняти одному комп'ютеру одній калині Д.в. одному кошеняті 3.B. один комп'ютер одну калину одне кошеня О.в. одним одним кошеням одною комп'ютером калиною (на/у) одному (на/у) одній (на/у) одному М.в. комп'ютері калині кошеняті

_{Підручник}. Сторінка

Розгляньте таблицю. Сформулюйте за її змістом кілька запитань і дайте на них відповіді

H.	P.	Д.	3н.	Op.	M.
Два, дві	двох	двом	Н. або Р.	двома	(на) двох
Три	трьох	трьом	Н. або Р.	трьома	(на) трьох
Чотири	чотирьох	чотирьом	Н. або Р.	чотирма	(на) чотирьох

Вправа

400

_{Підручник}. Сторінка

Провідміняйте письмово і запишіть словосполучення два спортсмени, дві вази; три гімнастки, три кімнати; чотири дівчини, чотири яблука. Позначте закінчення числівників та іменників

Вправа **400**

H.B.	два спортсмени	дві вази	три гімнастки
Р.в.	двох спортсменів	двох ваз	трьох гімнасток
Д.в.	двом спортсменам	двом вазам	трьом гімнасткам
3.в.	двох спортсменів	дві вази	трьох гімнасток
О.в.	двома	двома вазами	трьома гімнастками
	спортсменами		
М.в.	(на/у) двох	(на/у) двох	(на/у) трьох
	спортсменах	вазах	гімнасток

_{Підручник.} Сторінка

Провідміняйте письмово і запишіть словосполучення два спортсмени, дві вази; три гімнастки, три кімнати; чотири дівчини, чотири яблука. Позначте закінчення числівників та іменників

400

п.в.	три кімнати	чотири дівчини	чотири яолука
Р.в.	трьох кімнат	чотирьох дівчат	чотирьох яблук
Д.в.	трьом кімнатам	чотирьом чотирьом яблун дівчатам	
3.в.	три кімнати	чотирьох дівчат	чотири яблука
О.в.	трьома кімнатами	чотирма дівчатами	чотирма яблуками
М.в.	(на/у) трьох кімнатах	(на/у) чотирьох дівчат	(на/у) чотирьох яблуках

_{Підручник.} Сторінка

Розгляньте таблицю. Зверніть увагу на відмінкові закінчення, зробіть висновок щодо відмінювання числівників

Відмінювання і правопис числівників 5-20, 30, 50-80

diam'r.	
M.	
Mr. Van	

	н.	Р.	Д.	Зн.	Op.	M.
30	п'ять	п'яти п'ятьох	п'ятьом п'яти	п'ятьох п'ять	п'ятьома п'ятьма	(на) п'ятьох (на)п'ят-и
	двадцять	двадцятьох двадцяти	двадцятьом двадцяти	двадцятьох двадцять	двадцятьома двадцятьма	(на) двадцятьох (на) двадцяти
	п'ятлесят	п'ятлесятьох	п'ятлесятьом	п'ятлесятьох	п'ятлесятьома	(Ha)

Вправа 401

					двадцяти
п'ятдесят	п'ятдесятьох	п'ятдесятьом	п'ятдесятьох	п'ятдесятьома	(на)
	п'ятдесяти	п'ятдесяти	п'ятдесят	п'ятдесятьма	п'ятдесятьох
					(на)
					п'ятдесяти

Підручник. Сторінка

За зразком провідміняйте числівники шість, тридцять, шістдесят

M

2п

All Br

п.	Ρ.	д.	эн.	Op.	IVI.
шість	шести шістьох	шістьом шести	шістьох шість	шістьома шістьма	(на) шістьох (на)шести
тридцять	тридцятьох тридцяти	тридцятьом тридцяти	тридцятьох тридцять	тридцятьома тридцятьма	(на) тридцятьох (на) тридцяти
шістдесят	шістдесятьох шістдесяти	шістдесятьом шістдесяти	шістдесятьох шістдесят	шістдесятьома шістдесятьма	(на) шістдесятьох (на) шістдесяти

Вправа **401**

_{Підручник.} Сторінка

Запам'ятай

Під час відмінювання кількісних числівників від одинадцяти до двадцяти, а також числівників п'ятдесят, шістдесят, сімдесят, вісімдесят відмінюється лише друга частина слова: сімдесяти, сімдесятьом, сімдесятьма (сімдесятьома) тощо.

підручник. Сторінка 161

Закріплення вивченого

Правильну відмінкову форму використано у варіанті

А восьма тарілками

Б п'ятьом ножів

В сьома спробами

Г чотирьома блокнотами

А восьма тарілками (вісьма/вісьмома)

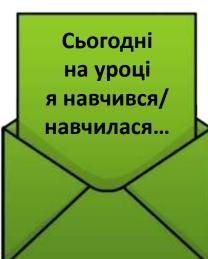
Б п'ятьом ножів (п'яти)

В сьома спробами

Г чотирьома блокнотами (чотирма)

Рефлексія «Загадкові листи»

Найбільше мені сподобалося ...

Труднощі виникали...

Обери лист, який ти хочеш відкрити

(щоби відкрити лист, натисніть на нього)

Домашне завдання

Вивчи теоретичний матеріал на стор. 201-202. Виконайте вправу 416, на сторінці 203.

Сфотографувати письмову роботу та надіслати мені на освітню платформу для дистанційного навчання HUMAN або на електронну адресу altinbaeva | m@school55.pp.ua | Хай щастить!